

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

ÇALGI EĞİTİMİ
KLASİK KEMENÇE DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

9, 10, 11 ve 12. Sınıflar

Ankara 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI	4
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİYE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER	5
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI.....	6
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	7
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	8
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	9
KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÜNİTE VE SÜRELERİ	10
9. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	12
10. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	14
11. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	15
12. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	16

GİRİŞ

Geleneksel Türk musikisi algılarından olan klasik kemee; 40-41 cm boyunda, 14-15 cm genişliğinde, 3 telli ve perdesiz yaylı bir algıdır. Klasik kemeenin en büyük özelliği, tellerin üstüne basarak değil de tırnakların tellere yandan değdirilerek alınmasıdır. Kemee; yayla alınan sazların Farsa “yay” anlamındaki keman kelimesinden türemiş ortak adıdır. Günümüzde kemee denilince akla Karadeniz kemeesi gelir. Ne var ki Karadeniz kemeesi ile klasik Türk müziğimizde kullanılan klasik kemeenin isimleri ve yay ile alınmaları haricinde hiçbir benzerliği yoktur.

Armudi kemee veya tırnak kemee isimleriyle de adlandırılan klasik kemeenin icrasını rahatlatma açısından 1933'te Saadettin Arel, klasik kemeeye dördüncü bir tel eklemeyi denemiştir. Günümüzde bazı konservatuvarlarda dört telli kemee eğitimi de verilmektedir. İcracıları arasında “demir leblebi” diye adlandırılan bu sazın kendinden beklenmeyen gür bir sesi vardır.

Müzik eğitimi, yaşam boyu süren eğitim süreci içerisinde davranış değiştirme ve geliştirme bakımından önemli ve özgün bir yere sahip bulunmaktadır. Genel kültürlenme süreci içerisinde müzik eğitimi, insan ve toplumların gelişimi ve dönüşümü ile birlikte sürekli gelişerek değişmiştir. Klasik kemeenin ğretim programı hazırlanırken temel seviyeden başlanılarak kemeenin tanımı, gemişten günümüze kadar gelişimi ve makamsal uygulamalarına yer verilmek suretiyle, Güzel Sanatlar Liselerinde geleneksel Türk müziğinde kullanılan bir, algı olarak eğitimini düzenleyip, geliştirmek amaçlanmıştır.

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Kemençe Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu programla öğrencinin;

1. Klasik kemençe sazının geleneksel Türk müziğindeki önemini anlaması,
2. Klasik kemençe sazının çalma tekniği açısından zorluklarını aşarak iyi bir sazende olarak yetişmesi,
3. Klasik kemençe sazının tarihi gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
4. Klasik kemençe sazının yapımı hakkında bilgi sahibi olması,
5. İcra edilen eserin makamsal özelliklerini kavraması,
6. Geleneksel Türk müziği eserlerini çalgısında uygulaması,
7. Türk müziğinde kullanılan saz eseri ve sözlü eser dağarcığı kazanması,
8. Musiki ahlak ve edebini kazanması,
9. Ülkemizin müzik kültürüne hizmet etmesi amaçlanmaktadır.

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER

Klasik Kemençe Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. İcra etme (yorumlama)
2. Yay tekniklerini kullanma
3. Sazından tonlu ses çıkartma
4. Tonalite ve modalite (makam) tanıma
5. Müziksel işitme
6. Solfej ve deşifre
7. Sahne ve performans becerisi
8. Analitik düşünme
9. Problem çözme
10. Zaman yönetimi
11. İş birliğı
12. İletişim
13. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
14. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Çalgı eğitiminde öğrenme, kişinin yeteneklerine, onun biyolojik ve kültürel gelişmişliğine, müziğe ve çalgıya karşı olan ilgisine, öğrenme ortamının durumuna bağlı olabilmektedir. Her öğrencinin çalgıya ve müziğe olan yatkınlığı farklı olabileceği için, Klasik Kemençe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar farklı bilişsel ve psikomotor beceriyi vurgulayacak şekilde yapılandırılmış, konular öğrencilerde müzik bilinci oluşturacak nitelikte tasarlanmıştır. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiştir. Programda yer alan bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılabilmesi için aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretim etkinliklerinin kullanımı gerekmektedir.

Çalgı eğitimi birçok teknik ve müzikal becerinin öğrenilmesini gerektiren bir eğitim sürecidir. Öğrencilerin bu kazanımları edinebilmeleri için öğrenmeyle ilgili çeşitli taktik, teknik, beceri ve bilişsel özelliklere sahip olmaları gerekir. Bireylerin, bu niteliklere sahip olmaları etkili bir biçimde gerçekleştirilecek olan eğitim uygulamalarından geçmektedir. Klasik Kemençe eğitimi sürecinde klasik kemençe çalmaya yönelik gerekli temel becerilerin kazanılması, büyük ölçüde öğrencilerin kendi öğrenme yollarının farkında olmasına ve kendi öğrenmelerini yönlendirebilmelerine bağlıdır. Eğitimde son eğilimler, geleneksel öğretmen merkezli yaklaşımdan, öğrencilerin üstbilişsel farkındalıklarını geliştirmeye doğru yönelmiştir. Üstbilişsel farkındalık, öğrenmede zorlukların üstesinden gelmek ve öğrencilerin sahip oldukları düşünme becerilerini geliştirmek için önemlidir. Kendi öğrenmelerini düzenleyen öğrenciler karmaşık öğrenme durumlarında çözüm üretebilir. Öğrencilerin, klasik kemençe eğitiminde kullanılabilecek geniş bir strateji repertuarı kazanmaları, aynı zamanda bu yolla kendi öğrenmelerini düzenleme ve kontrol edebilmelerine rehberlik edilmelidir.

Bu bakımdan programın uygulanması sırasında öğrenciyi merkeze alan, üstbilişsel farkındalık geliştirmesine olanak sağlayacak ve öğretmenin rehber görevi gördüğü bir öğrenme-öğretme ortamı oluşturulması uygun olacaktır. Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciyeye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, iş birlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Müzik öğrenimi ve öğretimini geliştirmek, yıl boyunca öğrencinin gösterdiği müzik gelişimini kavramak için müzik öğreniminin değerlendirilmesi ve ölçme sonunda elde edilen verilerin analizi oldukça önemlidir. Değerlendirme; öğretim programında yer alan kazanımlarda belirtilen bilgi, beceri ve tutumlara öğrencilerin ne oranda ulaştıklarının tespit edilmesi ve tespit edilen eksik ya da yanlış öğrenmelerin giderilmesi için önlemler alınmasının sağlanması açısından önemlidir. Çeşitli ve çok sayıda ölçme aracı kullanılarak sistematik olarak yapılan değerlendirme sonuçları, sadece not vermek için değil; öğrencilere performansları hakkında geri bildirim verme, öğrencileri gösterebilecekleri en üst performans seviyesine ulaştırmak için motive etme, öğretim etkinliklerinin ve öğretim programının etkililiğini belirleme amacıyla kullanılabilir.

Yapılan değerlendirme çalışmaları; öğretim programında belirtilen kazanım, hedef ve amaçlarla örtüşmelidir. Öğretim programında öğrenmenin üç alanına (bilişsel, psikomotor ve duyuşsal) ilişkin kazanımlar bulunmaktadır. Örneğin, öğrenciler kemanı çalmada teknik ustalık, yorum gücü, artistik ve etkileyici iletişim, saza olan hâkimiyet, düzgün ses çıkarma, üsluba yönelik icra kabiliyeti, müziksel etki vb. kategorilerde yer alan becerileri edindiklerinde psikomotor; nota yazımı, enstrümana ilişkin teknik kavramları doğru kullanmayı öğrendiklerinde bilişsel; bireysel olarak ve bir grubun üyesi olarak sorumlulukla çalıştıklarında duyuşsal alana ilişkin kazanımları edinmiş olacaklardır. Yapılan değerlendirme çalışmalarının sürekli olması önemlidir. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirme, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini ve öğrenme hedeflerinin belirlenmesini; öğretim sırasında yapılan değerlendirme, öğrenci ve öğretmene geribildirim verilmesini; öğretim sonunda yapılan değerlendirme, öğrenme hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığı ve belirli alanlarda değişiklik yapılması gerekip gerekmediği hakkında karar vermeyi sağlayacaktır. Kullanılacak ölçme aracı ve değerlendirme yaklaşımı, ölçülmek istenen becerilere ve değerlendirme sonuçlarının hangi amaçla kullanılacağına bağlı olarak belirlenmelidir. Psikomotor ve duyuşsal alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, dereceli puanlama anahtarı ya da derecelendirme ölçekleri şeklinde tasarlanmış gözlem formlarının yanı sıra öz ve akran değerlendirme formları kullanılabilir. Bilişsel ve psikomotor alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, bireysel ya da grup çalışması şeklinde tasarlanmış proje ve performans çalışmaları kullanılabilir. Değerlendirmelerin daha objektif olması için, öğrenci değerlendirmesinin alan bilgisine sahip öğretmenlerden oluşan bir komisyon huzurunda yapılması uygun olacaktır.

Değerlendirme sonrasında performansları hakkında verilen yapıcı geri bildirimler; öğrencilerin neyin önemli olduğunu, neyin öğretilmeye çalışıldığını ve hangi alanda gelişmek için çaba sarf etmeleri gerektiğini kavramalarını sağlayacaktır.

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Geleneksel Türk müziği karakterine ve klasik kemençe çalgısının kişiliğine uygun etütler, çalgısal ve sözel eserler öğretmen eşliğinde uygulanmalıdır.

2. Programdaki kemençe öğretimi temel seviyeden başlamakta ve belli bir düzen dâhilinde ilerlemektedir. Özellikle 11 ve 12. sınıflarda uygulanacak eser icraları, öğrencinin tavır kazanması açısından dikkatle takip edilmelidir.

3. Örnek eser seçimine öğretmen karar vermelidir. Seçilecek örnek eserlerde, klasik ekol sahibi üstatların eserlerine ağırlıklı olarak yer verilmelidir.

4. Programda yer alan ünitelerin eksiksiz olarak işlenmesi şartıyla konu içeriğinde takdim tehir yapılabilir.

5. Karşılıklı ve beraber icra etkinlikleri, akort birliğinde önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle ders işlenişi sürecinde çalışma grupları oluşturulmalıdır.

6. Ders işlenişinde kullanılacak öğrenme-öğretme etkinlikleri öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

7. Öğrenciler öğretim sürecine aktif olarak katılmaları konusunda teşvik edilmelidir. Öğrencilere akademik ve davranışsal gelişimleri hakkında düzenli olarak geri bildirim verilmelidir.

8. Öğrenciler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.

9. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler	Konu Başlığı
Sorumluluk	Ülkesine ve dünyaya karşı sorumluluk
Çalışkanlık	Hırs
Alçak gönüllülük	Kibir
Doğruluk ve dürüstlük	Kendine karşı dürüst olmak (öz denetim)

Bu değerlerin, öğrencilere aktarılabilmesi için öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

9, 10, 11 ve 12. sınıflar için geliştirilen programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda 9. sınıf düzeyinde dört, 10. sınıf düzeyinde iki, 11. sınıf düzeyinde iki ve 12. sınıf düzeyinde iki ünite yer almaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Sınıf Düzeyi	Ünite no.	Konu no.	Kazanım no.	Kazanım İfadesi	Kazanım Açıklaması
			12.1.1.1.	Klasik kemençede makamları farklı seslerden icra eder.	<i>Transpoze çalışmalarında eserin, makamın zorluğuna göre hangi perdeden icra edilmesi gerektiğine uygulayıcı karar vermelidir.</i>

KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ

9. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Klasik Kemençe İle İlgili Temel Bilgiler	12	5	13,88
Klasik Kemençe Üzerinde Yay Uygulamaları	6	3	8,33
Klasik Kemençe Klavyesi Üzerinde Uygulamalar	17	18	50
Makamsal Uygulamalar	6	10	27,77
TOPLAM	41	36	100

10. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Klasik Kemençede Pozisyonlar	9	9	25
Klasik Kemençede Makamsal Uygulamalar	6	27	75
TOPLAM	15	36	100

11. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Klasik Kemeede İcra	2	8	11,1
Klasik Kemeede Makamsal Uygulamalar	6	64	88,89
TOPLAM	8	72	100

12. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Klasik Kemeede Transpoze	1	12	16,66
Klasik Kemeede Makamsal Uygulamalar	8	60	83,33
TOPLAM	9	72	100

9. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

9.1. KLASİK KEMENÇE İLE İLGİLİ TEMEL BİLGİLER

9.1.1. Türk Musikisinde Kemençenin Tarihi Gelişimi

- 9.1.1.1. Klasik kemençenin kullanıldığı müzik türlerini kavrar.
- 9.1.1.2. Türklerin klasik kemençe sazıyla ilgili tarihi bağlarını açıklar.
- 9.1.1.3. Türk musikisi içerisinde klasik kemençenin icra edildiği alanları tanır.
- 9.1.1.4. Kemençenin geçmişten günümüze kadar olan gelişimini açıklar.
- 9.1.1.5. Klasik kemençede geçmişten günümüze kadar yetişen önemli icracıları tanır.
Geleneksel Türk müziğinde önemli yere sahip olan kemençe icracıları resmi ve biyografisiyle tanıtılmalıdır.

9.1.2. Klasik Kemençenin Yapım Aşamaları ve Kemençede Kullanılan Tel Çeşitleri

- 9.1.2.1. Kemençenin yapım aşamalarını açıklar.
- 9.1.2.2. Klasik kemençede kullanılan ağaç türlerini tanır.
- 9.1.2.3. Klasik kemençe sazında farklı tellerin de kullanıldığını fark eder.

9.1.3. Kemençenin Tutuluşu, Oturma Pozisyonunun Gösterilmesi

- 9.1.3.1. Kemençe icrası esnasında kemençenin nasıl tutulacağını gösterir.
- 9.1.3.2. Kemençe icra esnasında oturuş pozisyonunu gösterir.

9.1.4. Kemençe Yayının Tutuluşu ve Yay İşaretlerinin Gösterilmesi

- 9.1.4.1. Kemençe icrasında yayın nasıl tutulacağını gösterir.
- 9.1.4.2. Nota üzerlerindeki kullanılan yay işaretlerini tanır.

9.2. KLASİK KEMENÇE ÜZERİNDE YAY UYGULAMALARI

9.2.1. Klasik Kemençede Akort Sistemi

- 9.2.1.1. Klasik kemençedeki akort sistemini kavrar.
- 9.2.1.2. Sazını akort eder.

9.2.2. Boş Tellerde (Yegâh, Rast, Neva) Çalışmalar

- 9.2.2.1. Kemençe üzerinde düz yay çekmeyi uygular.
- 9.2.2.2. Kemençe üzerindeki teller arasında yay geçişlerini uygular.
- 9.2.2.3. Kemençe üzerinde kesik yay çekmeyi uygular.
1, 2 ve 3. Kazanımlarda yayın tel üzerinde düz olduğuna, yay tutuş pozisyonuna ve oturma pozisyonuna ilişkin hatırlatma yapılmalıdır.
- 9.2.2.4. Boş tellerde etütler çalar.

9.3. KLASİK KEMENÇE KLAVYESİ ÜZERİNDE UYGULAMALAR

9.3.1. Klasik Kemençenin Klavyesi Üzerindeki Sol El 1. Pozisyonunun Öğretilmesi

- 9.3.1.1. Klavye üzerinde sol el 1. pozisyonunu gösterir.

9.3.2. Boş Tel Yegâh (Re) Teli Üzerindeki Hüseyiniaşiran (Mi) ve Acemaşiran (Fa) Seslerinin Öğrenilmesi

- 9.3.2.1. Hüseyiniaşiran (mi) ve acemaşiran (fa) seslerini kemençe üzerinde uygular.

9.3.2.2. Boş tel yegâh (re) teli üzerindeki hüseyniaşiran (mi) ve acemaşiran (fa) seslerinde etütler çalar.

9.3.3. Kapalı Rast (Sol) ve kapalı Dügâh (La) Seslerinin Öğrenilmesi

9.3.3.1. Kapalı rast (sol) ve kapalı dügâh (la) seslerini kemeçe üzerinde uygular.

9.3.3.2. Kapalı rast (sol) ve kapalı dügâh (la) seslerinde etütler çalar.

9.3.4. Yegâh Teli Üzerinde Öğrenilen Notaların Karışık Egzersizlerle Pekiştirilmesi

9.3.4.1. Hüseyniaşiran (mi), acemaşiran (fa), kapalı rast (sol) ve kapalı dügâh (la) seslerinin birlikte kullanımını uygular.

9.3.5. Boş Tel Rast (Sol) Üzerindeki Dügâh (La) Sesinin Öğretilmesi

9.3.5.1. Boş tel rast (sol) üzerindeki dügâh (la) sesini tanır.

9.3.5.2. Boş tel rast (sol) üzerindeki dügâh (la) sesi ile ilgili etütleri çalar.

9.3.6. Boş Tel Rast (Sol) Üzerindeki Buselik (Si) ve Çargâh (Do) Seslerinin Öğrenilmesi

9.3.6.1. Boş tel rast (sol) üzerindeki buselik (si) ve çargâh (do) seslerini tanır.

9.3.6.2. Boş tel rast (sol) üzerindeki buselik (si) ve çargâh (do) sesleri ile ilgili etütleri çalar.

9.3.7. Boş Tel Rast (Sol) Üzerindeki Kapalı Neva (Re) Sesinin Öğretilmesi ve Boş Tel Rast (Sol) Üzerindeki Öğrenilen Seslerde Egzersizler

9.3.7.1. Boş tel rast (sol) üzerindeki kapalı neva (re) sesini tanır.

9.3.7.2. Boş tel rast (sol) üzerindeki öğrenilen seslerde etütler çalar.

9.3.8. Öğrenilen Bir Oktav Dizinin Etüt Edilmesi ve Yay Tekniklerinin Kullanılması

9.3.8.1. Yegâh ve rast telleri üzerindeki sesleri kullanarak inici ve çıkıcı gamlar yapar.

9.3.8.2. Yay kullanma tekniklerini geliştirir.

9.3.8.3. Bir oktav dizi ile ilgili etütleri çalar.

9.3.9. Boş Tel Neva (Re) Üzerinde Karışık Egzersizler

9.3.9.1. Yegâh teli üzerinde öğrendiği notaları neva teli üzerinde çalar.

9.3.9.2. Boş tel neva (re) üzerindeki seslerde etütler çalar.

9.4. MAKAMSAL UYGULAMALAR

9.4.1. Çargâh Makamında Çalışma

9.4.1.1. Çargâh makamında melodik etüt çalar.

9.4.1.2. Çargâh makamında örnek eser çalar.

Öğrencinin seviyesine uygunluğu ve bilinen bir eser olması açısından Hekimoğlu türküsü çaldırılmalıdır.

9.4.2. Buselik Makamında Çalışma

9.4.2.1. Buselik makamında melodik etüt çalar.

9.4.2.2. Buselik makamında örnek eser çalar.

9.4.3. Kürdi Makamında Çalışma

9.4.3.1. Kürdi makamında melodik etüt çalar.

9.4.3.2. Kürdi makamında örnek eser çalar.

10. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

10.1. KLASİK KEMENÇEDE POZİSYONLAR

10.1.1. Klasik Kemençede İkinci Pozisyon ile Tiz Buselik Sesinin Öğretilmesi

10.1.1.1. Klasik kemençede 2. pozisyonu kullanarak tiz buselik sesini icra eder.

10.1.1.2. İkinci pozisyon ile ilgili örnek eser ve etüt çalar.

10.1.2. Klasik Kemençede Üçüncü Pozisyon ile Tiz Çargâh Sesinin Öğretilmesi

10.1.2.1. Klasik kemençede 3. pozisyonu kullanarak tiz çargâh sesini icra eder.

10.1.2.2. Üçüncü pozisyon ile ilgili örnek eser ve etüt çalar.

10.1.3. Klasik Kemençede Dördüncü Pozisyon ile Tiz Neva Sesinin Öğretilmesi

10.1.3.1. Klasik kemençede 4. pozisyonu kullanarak tiz çargâh sesini icra eder.

10.1.3.2. Dördüncü pozisyon ile ilgili örnek eser ve etüt çalar.

10.1.4. Klasik Kemençede Kullanılan Farklı Parmak Pozisyonlarına Ait Çalışmalar

10.1.4.1. Klasik kemençede farklı parmak pozisyonları kullanarak tiz buselik, tiz çargâh ve tiz neva seslerini icra eder.

10.1.4.2. Pozisyon ile örnek eserleri çalar.

10.1.4.3. Pozisyon ile melodik etütler çalar.

10.2. KLASİK KEMENÇEDE MAKAMSAL UYGULAMALAR

10.2.1. Rast Makamında Çalışma

10.2.1.1. Rast makamında melodik etüt çalar.

10.2.1.2. Rast makamında örnek eser çalar.

10.2.2. Segâh Makamında Çalışma

10.2.2.1. Segâh makamında melodik etüt çalar.

10.2.2.2. Segâh makamında örnek eser çalar.

10.2.3. Hüseyini Makamında Çalışma

10.2.3.1. Hüseyini makamında melodik etüt çalar.

10.2.3.2. Hüseyini makamında örnek eser çalar.

11. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

11.1. KLASİK KEMENÇEDE İCRA

11.1.1. Klasik Kemençe İcrasında Kullanılan Çarpma Teknikleri ile İlgili Çalışma

11.1.1.1. Kemençe icrasında çarpma tekniklerini uygular.

11.1.1.2. Örnek eserler içinde çarpma tekniklerini gösterir.

Kemençe sazında kullanılan çarpma teknikleri (bitişik çarpma [yan yana olan parmaklarla yapılan çarpma], üçlü çarpma [birinci parmak sabit üçüncü parmakla yapılan çarpma veya ikinci parmak sabit dördüncü parmakla yapılan çarpma]) uygulamalı olarak gösterilmelidir.

11.2. KLASİK KEMENÇEDE MAKAMSAL UYGULAMALAR

11.2.1. Uşşak Makamında Çalışma

11.2.1.1. Uşşak makamında melodik etüt çalar.

11.2.1.2. Uşşak makamında örnek eser çalar.

Uşşak makamına yakın olan neva, tahir, muhayyer, muhayyerkürdi vb. makamlarda örnek eserlerin de çalınması sağlanmalıdır.

11.2.2. Hicaz Makamında Çalışma

11.2.2.1. Hicaz makamında melodik etüt çalar.

11.2.2.2. Hicaz makamında örnek eser çalar.

Hicaz makamı içerisinde hicaz ailesi (uzzal, hümayun, zirgüleli) ve hicazkâr makamında da eserler çalınması sağlanmalıdır.

11.2.3. Karcıgar Makamında Çalışma

11.2.3.1. Hicaz makamında melodik etüt çalar.

11.2.3.2. Hicaz makamında örnek eser çalar.

12. SINIF KLASİK KEMENÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

12.1. KLASİK KEMENÇEDE TRANSPOZE

12.1.1. Öğrenilen Makamlardaki Eserlerin Farklı Seslerden İcra Edilmesi

12.1.1.1. Klasik kemençede makamları farklı seslerden icra eder.

Transpoze çalışmalarında eserin, makamın zorluğuna göre hangi perdeden icra edilmesi gerektiğine uygulayıcı karar vermelidir.

12.2. KLASİK KEMENÇEDE MAKAMSAL UYGULAMALAR

12.2.1. Saba Makamında Çalışma

12.2.1.1. Saba makamında melodik etüt çalar.

12.2.1.2. Saba makamında örnek eser çalar.

12.2.2. Nihavent Makamında Çalışma

12.2.2.1. Nihavent makamında melodik etüt çalar.

12.2.2.2. Nihavent makamında örnek eser çalar.

12.2.3. Kürdilihicazkâr Makamında Çalışma

12.2.3.1. Kürdilihicazkâr makamında melodik etüt çalar.

12.2.3.2. Kürdilihicazkâr makamında örnek eser çalar.

12.2.4. Hüzzam Makamında Çalışma

12.2.4.1. Hüzzam makamında melodik etüt çalar.

12.2.4.2. Hüzzam makamında örnek eser çalar.